

Korta fakta om Babylonien, Mesopotamien och antikens Grekland

Det nybabylonska riket var det sista stora riket i det område som kallades för Mesopotamien (Tvåflodsriket eller Landet mellan floderna). Det klassiska Grekland var delvis samtida med det nybabylonska riket och tog över en del av tron, teknologin, och vetenskapen ifrån Babylonien - men inte allt.

I Mesopotamien hade jordens första högkulturer vuxit fram efter att människan började odla och bruka marken för ungefär 10 000 år sedan.

Uбайд, Uruk, Akkad, Sumer, Elam och Babylonien är namn på rikena som avlöst varandra i Mesopotamien under ca 5000 års tid. Mycket av det man trodde och tänkte redan från början i området levde kvar ända till slutet. Att sättet att organisera samhället var mycket effektivt bevisas av att rikena blev så stora och långvariga.

Teknologi och vetenskap:

- Konstbevattningen (Uбайд-perioden)
- Hjulet (drejskivan Uбайд-perioden)
- Skriftspråket (bildskrift Uruk-perioden) och (kilskrift Sumer-perioden)
- Lagen (Sumer-perioden)
- Matematik
- Astronomi

Ekonomi:

- Spannmålsodling
- Handel

Tanke och tro:

- Polyteism (många gudar)
- Naturen var gudomlig; djur, träd, vindar, stjärnor mm. var alla gudar.
- Gudarna kommunicerade med människorna genom naturens olika uttryck; årstider, väder, naturkatastrofer, himlakropparnas rörelser osv.
- Människan stod lägst ner av allt levande i hierarkin, men kungen stod närmare gudarna än alla andra människor. Han och prästerna kunde tolka gudarnas vilja genom att iakttä skeenden och uttryck i naturen.

Politik/makt:

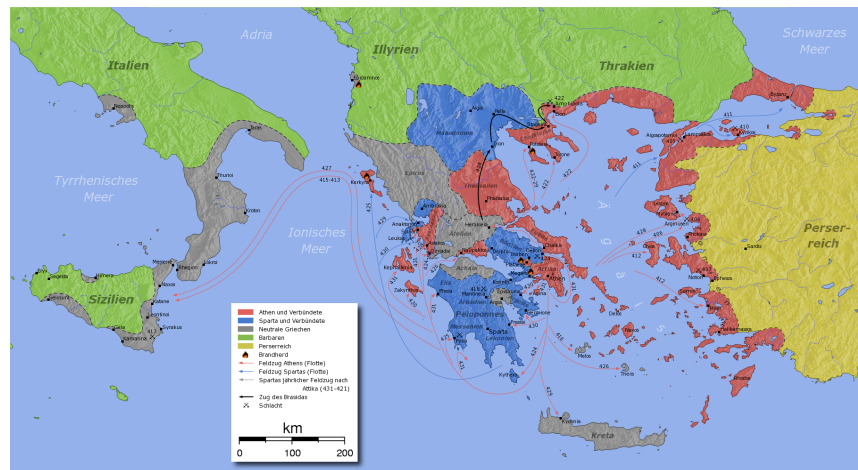
- Envælde/prästkungadöme (kungen var både krigsherre och överstepräst)
- Slaveri

Fråga: Var någonstans skulle kartan över Babylonien och Mesopotamien passa in på en nutida topografisk karta? Vilka landområden är det som syns?

Vad är ett rike för någonting?

Det antika Grekland tog över några det nybabylonska rikets gudar. Dessa gudar fick nya namn och fungerade ungefär som uppfostrande föräldrar till människorna. Gudarna hade mänskliga egenskaper.

Man tog även över den välutvecklade matematiken, astronomin och annan naturvetenskap, men man använde den på ett annat sätt än man hade gjort i Mesopotamien. Grekerna tog även över skriftspråket och vidareutvecklade det.

Teknologi och vetenskap:

- Skriftspråk
- Matematik, astronomi och annan naturvetenskap
- Lagen

Ekonomi

- Vin och oljeproduktion
- Handel och kolonisering

Tanke och tro

- Polyteism
- Gudarna hade mänskliga egenskaper
- Grekerna satte människan och naturen i centrum
- Man trodde att naturen kunde förstås/begripas av människan och alltså inte bara av gudarna. Ett annat sätt att säga detta är: "För grekerna var naturen *intelligibel*".
- Grekerna trodde att världen balanserade på gränsen till kaos och att människan genom sina handlingar kunde (och skulle) skapa ordning. Genom att skaffa sig kunskap om världen och verkligheten kunde människan bli bättre på att leva i världen.

Politik/makt

- Stadsstater med demokrati (alla fria greker inom stadsstaterna bestämde tillsammans)
Man expanderade inte sina områden på varandras bekostnad utan koloniserade i stället andra länder runt Medelhavet.
- Slaveri

Fråga: Vilka nutida landområden är det som syns på kartan?

Vilken sorts tematisk karta är kartorna ovan exempel på?

Uppgift: Stryk under sådant som du inte förstår och som du vill ha en förklaring på inför föreläsningen. Formulera gärna någon fråga som du kan ställa efter föreläsningen.